

RECENZIA/REVIEW**MICHAL RADVAN : CZECH TAX LAW**

(4. vydanie)

Brno: Masaryk University Press, 2020

ISBN 978-80-210-9673-8

<https://doi.org/10.33542/SIC2022-1-11>

Vývoj v Európskej únii naznačuje, že právne poriadky jednotlivých členských štátov sú si postupom času a realizáciou harmonizačných aktivít stále bližšie. Uvedené sa však dotýka každého právneho odvetvia v rôznej miere. Aký prípad predstavuje spriaznenosť a príbuznosť daňového práva ako jedného z etablovaných právnych odvetví verejného práva v jednotlivých členských štátoch EÚ? Komplexnú odpoveď na túto otázku nemožno vtesnať do jednej vety, možno však konštatovať, že daňové právo a jeho realizácia je v prvom rade prejavom a výsledkom daňovej suverenity toho-ktorého štátu. Na druhej strane nemožno prehliadať harmonizačné procesy nielen v oblasti nepriameho zdaňovania, ale aj priameho zdaňovania, ktoré pôsobia na absolútnu suverenitu členských štátov eróznymi účinkami.

Znalosť teórie daňového práva a zdaňovania, no i právnej úpravy v iných členských štátoch EÚ (a ostatných štátov) bola, je a vždy bude dobrým základom pre hodnotenie stavu *de lege lata* a formuláciu nových návrhov *de lege ferenda* v Slovenskej republike. Uvedené poznatky môžu byť využité komparatívnym spôsobom a metódami, čo je nepochybne prínosné taktiež pre vedu o daňovom práve, a to v akejkoľvek krajine sveta.

S ohľadom na spomenuté presahy a implikácie daňového práva majú o to viac význam zahraničné publikácie zachytávajúce právny stav zdaňovania v iných štátoch. Medzi takéto počiny možno zaradiť aj publikáciu „*Czech Tax Law*“ (České daňové právo) od docenta Michala Radvana pôsobiaceho na Katedre finančného práva a národného hospodárství Právnickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, ktorá predstavuje v poradí štvrté prepracované znenie, a nadviazala tak na úspešnú sériu vydaní tejto publikácie najnovšie po zohľadnení zásadných zmien v daňovom zákonodarstve v podmienkach Českej republiky.

Publikácia pozostáva z celkovo 15 hlavných kapitol, pričom autor postupoval od objasnenia všeobecno-teoretických otázok, akými sú postavenie daňového práva v rámci právneho poriadku a daňový systém v Českej republike, až po vymedzenie jednotlivých daní či iných verejných príjmov (najmä poplatkov), vymedzenia základných pravidiel a mantinelov správy daní a pripomenutia existencie zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia. Je spracovaná v anglickom jazyku, a je preto prístupná širokému okruhu čitateľov v rámci celého sveta. Dielo je spracované prehľadne a prevažne syntetickým spôsobom, čím si každý čitateľ pomerne jednoducho osvojí právny stav daňového práva v Českej republike.

Aj napriek skutočnosti, že daňové právo patrí medzi najdynamickejšie právne odvetvia vôbec, musíme vyzdvihnúť aktuálnosť uvedeného diela, čo značným spôsobom zjednoduší orientáciu čitateľa v rámci českého daňového systému.

Je možné súhlasiť vo viacerých smeroch s autorom a ním prezentovanými myšlienkami, no najmä s tým, že mnohé inštitúty v podmienkach Českej republiky (ale obdobne aj v Slovenskej republike) majú skôr opačný efekt ako je pozitívne vplyvanie na daňové príjmy. Snaženie štátov býva častokrát len manifestáciou vôle riešiť určité nežiaduce javy, no so zreteľom na nízku

efektivitu a nevyužívanie mnohých veľmi účinných inštitútov (napr. všeobecný systém prenesenia daňovej povinnosti v rámci systému DPH známy verejnosti aj pod anglickým označením *reverse charge*) sú len dôkazmi o absencii reálneho záujmu o elimináciu či zamedzenie načrtnutých problémov. Veľmi frekventovaným príkladom špekulatívnych praktík zo strany jednotlivcov na úseku zdaňovania príjmov (a platenia odvodov s tým súvisiacich) je obchádzanie zákona v podobe tzv. *Švarcsystému*, na čo je v predostretej publikácii poukázané. Aj takéto konania sú len dôsledkom zlého nastavenia príslušných daňových a odvodových mechanizmov a šírenie povedomia o tom, že sú takéto praktiky identifikované, môže v konečnom dôsledku dopomôcť ich eliminácii.

Odbornej verejnosti sa ponúka relatívne komplexný pohľad na daňovú sústavu v Českej republike, ale obdobne aj na iné verejné príjmy, ktoré možno subsumovať pod teoretický koncept „*běrne*“ rozpracovaný práve na pôde Katedry finančného práva a národného hospodárství Právnickej fakulty Masarykovej univerzity.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať a zosumarizovať, že publikácia „*Czech Tax Law*“ je vynikajúca pomôcka nielen pre členov vedeckej obce, ale aj pre právno-aplikačnú prax. Dielo môže byť taktiež veľmi dobrou pomôckou v rámci pedagogického procesu nielen na právnických fakultách, ale aj pri výučbe v neprávnych (najmä ekonomických) odboroch.

Ladislav Hrabčák¹
Adrián Popovič²

---

¹ JUDr., PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Slovenská republika
Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Law, Slovak Republic.

² JUDr., PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Slovenská republika
Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Law, Slovak Republic.